

รางวัลชัยนาทนเรนทร

นักการสาธารณสุขดีเด่น

รางวัลชัยนาทนเรนทร

คำนำ

หนังสือรางวัลชยันนาทนเรนทรฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชยันนาทนเรนทร ผู้ทรงมีพระกรุณาธิคุณ ต่อดวงการแพทย์และการสาธารณสุขของไทย อย่างต่อเนื่องยาวนานมาตลอดพระชนมชีพ และเพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติในการสาธารณสุขดีเด่นระดับชาติ และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรด้านสาธารณสุข รวมถึงผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการสาธารณสุข ที่สืบสานพระปณิธานในการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยผู้ที่ได้รับรางวัลของทุกปีจะได้เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลชยันนาทนเรนทร จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้

คณะผู้จัดทำ
๒๕๖๕

สารบัญ

หน้า	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำนิยาม ร่องหมายกรัณฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	๔
สาส์นจากประธานกรรมการมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร	๕
สาส์นจากประธานคณะกรรมการร่างวัลย์ชัยนาทนเรนทร	๖
หนังสือสำนักราชเลขาธิการ เรื่อง พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญพระนาม "ชัยนาทนเรนทร" เป็นชื่อรางวัล	๗
พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร	๑๑
มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร (มสช.)	๑๓
โครงการรางวัลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร	๑๖
การเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลชัยนาทนเรนทร และทำเนียบนักการสาธารณสุขดีเด่นระดับชาติ	๒๐
ทำเนียบนักการสาธารณสุขดีเด่นรางวัลชัยนาทนเรนทร	๒๗
รายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อ รางวัลชัยนาทนเรนทร ประจำปี	๓๕

“การสาธารณสุขไม่ใช่เป็นการแพทย์อย่างเดียวตามที่คนโดยมากเข้าใจกัน การสาธารณสุขนั้นกว้างขวาง กว้างกว่าเข้าไปในงานประเภทอื่น ๆ แทบทุกอย่าง กล่าวคือ การศึกษา การปกครอง การออกพระราชบัญญัติต่าง ๆ การก่อสร้าง การเงิน และการต่างประเทศ...” ใจความตอนหนึ่งจากปาฐกถา พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ในปีประชุมสาธารณสุขสมณกาล เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๔๖๗ ที่ยังคงสะท้อนจนถึงยุคปัจจุบันว่า นอกเหนือจากหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขแล้ว ยังมีกระทรวงต่าง ๆ ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการควบคุมปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่กระทบต่อสุขภาพ อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานอนามัยโรงเรียนและป้องกันโรคในเด็กวัยเรียน กระทรวงการคลังเกี่ยวข้องในด้านการจัดสรรงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคของประชาชนในทุกสิทธิการรักษาพยาบาล กระทรวงแรงงานกับบทบาทหน้าที่สิทธิการรักษาพยาบาลของผู้ประกันตนกองทุนประกันสังคม นอกจากนี้ เหตุการณ์ที่ทั่วโลกได้เผชิญกับการระบาดของเชื้อโควิด 19 ผู้ติดเชื้อมากกว่า ๒๐๐ ล้านคน และพรากชีวิตประชากรโลกไปกว่า ๔ ล้านคน องค์การอนามัยโลก กล่าวชื่นชมความเข้มแข็งของ อสม. ว่าเป็นผู้มีส่วนสำคัญทำให้ประเทศไทยมีระบบการดูแลสุขภาพระดับครอบครัวที่เข้มแข็ง จนสามารถควบคุมการระบาดของโรคนี้ได้ อสม. หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จึงเป็นความภูมิใจของระบบสุขภาพไทย และยิ่งไปกว่านั้น ยังเป็นการย้ำให้เห็นว่าทุกภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ทุกบทบาทของภาคเอกชน และทุกหน้าที่ของภาคประชาชน ต่างเกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข

ในวันนี้ ประเทศไทยมีอีกหนึ่งรางวัลอันทรงเกียรติ คือ รางวัลชัยนาทเรนทร รางวัลแห่งเกียรติยศสำหรับผู้ที่มีความผลงานด้านการพัฒนาสาธารณสุขด้านการส่งเสริมสุขภาพและด้านการป้องกันโรค จากบุคคลในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยผลงานนั้นต้องเป็นที่ประจักษ์ในระดับชาติ สามารถนำไปขยายผลและปรับใช้ในการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน สิ่งสำคัญอีกประการคือ ผู้ที่ได้รับรางวัลยังเป็นคนดีแบบอย่างที่ดีให้กับสังคมในด้านความประพฤติ การปฏิบัติตัวในการครองตน ครองคน และครองงาน

ด้วยอาณิสต์แห่งคุณความดี และกุศลที่ท่านได้ตั้งใจทุ่มเทให้กับการสาธารณสุขมาโดยตลอด ขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ท่านเคารพนับถือ โปรดดลบันดาลให้ท่านและครอบครัวมีความสุขกายใจที่แข็งแรง สุขภาพจิตที่เข้มแข็ง และมีความสุขตลอดกาล

นายอนุทิน ชาญวีรกูล

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
ที่ปรึกษาคณะกรรมการรางวัลชัยนาทเรนทร

สาส์นจากประธานกรรมการมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาชัยนาทนเรนทร

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้
มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร เชิญพระนามสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร
เป็นชื่อรางวัล “รางวัลชยันนาทนเรนทร” เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ผู้ทรงมี
พระกรุณาธิคุณต่อวงการแพทย์และการสาธารณสุขอย่างต่อเนื่องยาวนานมาตลอดพระชนม์ชีพ และได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทรา
ธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการพระราชทานรางวัลชยันนาทนเรนทรทุกปี ซึ่ง
เป็นพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้

มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ร่วมกับ
กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการคัดเลือกนักการสาธารณสุขดีเด่นที่มีผลงานด้านการ
สาธารณสุข อุทิศตนในการปฏิบัติงาน ทำคุณประโยชน์ให้กับวงการสาธารณสุข
ด้วยความอย่างอุทิศตนทุ่มเทและเสียสละอย่างต่อเนื่อง รางวัลชยันนาทนเรนทร
กำหนดให้มี ๕ ประเภทรางวัล ได้แก่ ประเภทบริหาร ประเภทบริการ ประเภท
วิชาการ ประเภทผู้นำชุมชน และประเภทประชาชน มอบให้กับบุคคลที่ปฏิบัติงานด้าน
สาธารณสุขทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จากภาครัฐ ภาคเอกชน
และภาคประชาชน ที่มีผลงานดีเด่น ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาสาธารณสุขที่มุ่งเน้น
งานด้านส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคในระดับชาติ อันจะเป็นตัวอย่างที่ดีและ
สร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนและผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข
ได้เจริญรอยตามสืบไป

น. ภิรมย์

ศาสตราจารย์เกียรติยศ นายแพทย์สาธารณสุข ทวีชัยเจริญ

ประธานกรรมการมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร

สถิติจากประธานคณะกรรมการรางวัลชัชานาทนเรนทร

“รางวัลชัชานาทนเรนทร” เป็นรางวัลอันทรงเกียรติระดับชาติ ที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับวงการสาธารณสุข และผู้เกี่ยวข้องที่อุทิศตนสร้างคุณประโยชน์ด้านการสาธารณสุขแก่สังคม เฉกเช่นเดียวกับพระอุดมการณ์และพระประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัชานาทนเรนทร ผู้ทรงพัฒนาและวางรากฐานวงการแพทย์และการสาธารณสุขไทยในอดีต จนได้รับการยกย่องให้เป็นวิชาชีพที่ทรงเกียรติถึงปัจจุบัน

คณะกรรมการรางวัลชัชานาทนเรนทร ยึดหลักการเลือกนักการสาธารณสุขดีเด่น ผู้อุทิศตนเสียสละเพื่อส่วนรวมด้านการสาธารณสุขอย่างจริงจังต่อเนื่อง ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดครบถ้วนของรางวัลทั้ง ๕ ประเภท ได้แก่ ด้านการบริหาร บริการ วิชาการ ผู้นำชุมชนและภาคประชาชน เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๕๖ ถึงปัจจุบัน และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการพระราชทานรางวัลชัชานาทนเรนทรแก่ผู้ได้รับการคัดเลือกทุกปี นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

ผู้ได้รับรางวัลทั้ง ๕ ประเภท ถือเป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรด้านการสาธารณสุขไทยและคนไทยทั่วประเทศ ในการนำรูปแบบการดำเนินงานไปต่อยอดหรือประยุกต์ใช้กับภารกิจที่เกี่ยวข้อง อันจะก่อประโยชน์ต่อสาธารณสุขในวงกว้างได้อย่างสูงสุดต่อไป

นายไฉภาค การย์กนิพงษ์
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานคณะกรรมการรางวัลชัชานาทนเรนทร

ที่ รล ๐๐๐๒.๔/๑๙๘๔๖

สำนักราชเลขาธิการ

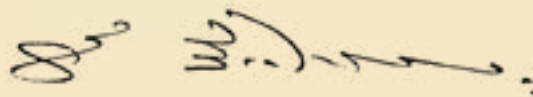
พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญพระนาม “ชยันนาทนเรนทร” เป็นชื่อรางวัล
เรียน ศาสตราจารย์เกียรติยศ นายแพทย์สงคราม ทรัพย์เจริญ
ประธานกรรมการมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชยันนาทนเรนทร
อ้างถึง หนังสือมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชยันนาทนเรนทร ที่ ม.สช. ๒๐/๒๕๕๕
ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ และหนังสือที่ ม.สช. ๓๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเชิญพระนาม
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชยันนาทนเรนทร เป็นชื่อรางวัลว่า “สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชยันนาทนเรนทร”
หรือ “ชยันนาทนเรนทร” เพื่อมอบแก่บุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขดีเด่นระดับประเทศ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญ
พระนาม “ชยันนาทนเรนทร” เป็นชื่อรางวัล ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕

(ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ)

รองราชเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
ราชเลขาธิการ

กองการในพระองค์

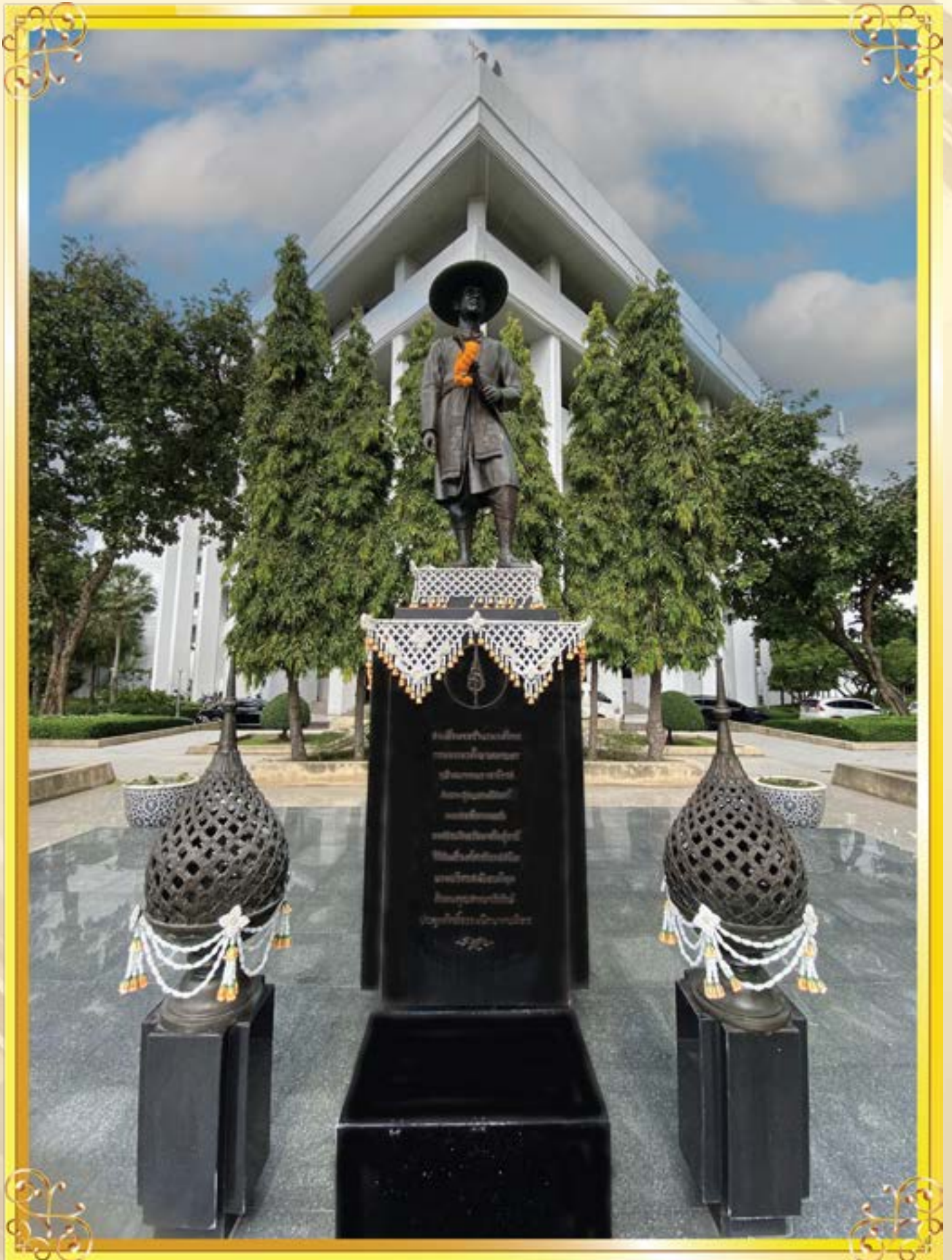
โทร. ๐๒ ๒๒๐๗๖๐๐ ต่อ ๒๓๐๘-๒๓๑๓

โทรสาร ๐๒ ๒๒๐๗๔๘๘

เว็บไซต์ : www.ohm.go.th

หมายเหตุ : คัดสำเนาจากฉบับจริงหนังสือสำนักราชเลขาธิการที่ รล ๐๐๐๒.๔ / ๑๙๘๔๖ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

คำจารึกหลังพระแท่นพระรูปสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาชัยนาทนเรนทร กระทรวงสาธารณสุข

พลเอกสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร พระโอรสในรัชกาลที่ห้ากับเจ้าจอมมารดาหม่อมราชวงศ์เนื่อง บุตรีพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์ ประสูติเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤศจิกายน ปีระกา พุทธศักราช ๒๔๒๘ ทรงเล่าเรียนที่โรงเรียนราชกุมารในพระบรมมหาราชวังแล้วสมเด็จพระบรมราชชนกนาถ โปรดให้เสด็จออกไปเรียนชั้นสูงขึ้นไปทางพลเรือนประเทศเยอรมันถึงมหาวิทยาลัยไฮเดลแบร์ด เสด็จกลับเข้าสู่พระนครเมื่อพุทธศักราช ๒๔๕๔

ในการที่ทรงรับราชการนั้น ได้ทรงดำรงตำแหน่งผู้ช่วยปลัดทูลฉลอง กระทรวงธรรมการ แล้วเป็นผู้บัญชาการโรงเรียนแพทยาลัย และอธิบดีกรมมหาวิทยาลัยโดยลำดับ ได้ทรงจัดวางระเบียบโรงเรียนแพทยาลัยและศิริราชพยาบาล ทรงแก้ไขขยายหลักสูตรวิชาแพทย์ วิชาเภสัชกรรมวิชาพยาบาลและพดุงครรภ์ตามแน่วปัจจุบันสมัยได้ทรงร่วมพระทัยในงานทั้งนี้กับสมเด็จพระราชบิดาเจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ เป็นเอนกประการ ทรงสนพระทัยในระบบการสาธารณสุขมาเป็นเวลานานจน เมื่อมีโอกาสที่จะขยายงานทางนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น จึงพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง “กรมสาธารณสุข” ขึ้นในกระทรวงมหาดไทย ด้วยพระราชหฤทัยเจตนาจะให้ขยายออกไปเป็นกระทรวงหนึ่งต่างหากในอนาคต ตามพระราชดำริของพระองค์ท่านฯ ได้ทรงรับตำแหน่ง “อธิบดีกรมสาธารณสุข” เป็นปฐม การงานก็ดำเนินไปด้วยดี จนในที่สุดก็ได้ขยายขึ้นเป็นกระทรวงหนึ่งในเวลาต่อมา

ในรัชกาลที่แปดและที่เก้านี้ ได้ไว้วางพระราชหฤทัย ให้ทรงดำรงตำแหน่งสูงสุดหลายคราวคือ เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในวาระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มิได้ประทับอยู่ในพระนครและระหว่างประทับอยู่ในพระนครก็ทรงเป็นประธานองค์มนตรีที่ปรึกษาราชการผู้ใหญ่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แม้ในวาระสุดท้ายแห่งพระชนม์ชีพก็ทรงราชการเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์อยู่

ปวงข้าพระพุทธเจ้าผู้ตระหนักในคุณพิเศษแห่งพระองค์มีสมานฉันท์ จัดสร้างพระรูปนี้ขึ้นไว้เป็นสิริญาณแห่งน้ำใจกตัญญู ได้รับพระบรมราชานุญาตแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงขอน้อมใจอุทิศถวายเพื่อให้บรรดาแพทย์ พยาบาล เภสัชกร และผู้อำนวยการสาธารณสุขทั้งปวง ได้ประจักษ์ในพระคุณธรรมอันไม่พึงวัดตวงได้ตลอดเวลาอันนานสืบไป

พระรูปนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงเททองเมื่อ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๙ และได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงสถาปนาขึ้นไว้เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๐๙

พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร

“การสาธารณสุขไม่ใช่เป็นการแพทย์อย่างเดียวตามที่คนโดยมากเข้าใจกัน การสาธารณสุขนั้นกว้างขวาง ถ้าเอากายเข้าไปในงานประเภทอื่น ๆ แทบทุกอย่าง กล่าวคือ การศึกษา การปกครอง การออกพระราชบัญญัติต่าง ๆ การก่อสร้าง การเงิน และการต่างประเทศ รากฐานการสาธารณสุขไทย คือ การบำบัดและการป้องกันโรค”

(ปฐกถา สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ในปีประชุมสาธารณสุขชนชาติ เมื่อ วันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๑)

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ทรงเป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กับเจ้าจอมมารดา หม่อมราชวงศ์เนื่อง สนิทวงศ์ ประสูติเมื่อ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๒๘ เมื่อพระชนมายุ ๑๔ ปี ทรงได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสด็จออกไปยุโรปเพื่อทรงศึกษา ณ ประเทศเยอรมนี พระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ ได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาวพรอัยไลน์ เอลิซาเบธ ชาร์นแบร์เกอร์ ณ สำนักทะเบียน อำเภอเวสต์มินสเตอร์ กรุงลอนดอน ในวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ แล้วเสด็จกลับเมืองไทย ประทับที่ตำหนักบริเวณถนนหลวงข้างวัดเทพศิรินทร์ และทรงเข้ารับราชการในกระทรวงธรรมการ

เมื่อทรงสำเร็จการศึกษาและเดินทางกลับประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็น “กรมหมื่นชัยนาทนเรนทร” ทรงรับราชการเป็น “ผู้ช่วยปลัดทูลฉลอง” กระทรวงธรรมการ หรือกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน และเป็น “ผู้บัญชาการโรงเรียนราชแพทยาลัย” ทรงส่งเสริมและปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนแพทยพยาบาล เภสัชศาสตร์ ให้มีระดับสูงขึ้น ถึงชั้นมหาวิทยาลัย และมีมาตรฐานเท่าเทียมนานาชาติ พระเกียรติคุณชิ้นนี้เป็นที่ประจักษ์ชัดได้รับความยกย่องสรรเสริญอย่างกว้างขวาง ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พระจริวัตร ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งที่โน้มน้าวสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ให้ทรงสนพระทัยวิชาการแพทย์ จนได้รับการยกย่องเป็น “องค์บิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันและการสาธารณสุขของไทย”

ครั้งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจัดตั้งกรมสาธารณสุขขึ้นในกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๑ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นชัยนาทนเรนทร เป็นอธิบดีกรมสาธารณสุขพระองค์แรก พระองค์ได้ทรงวางรากฐานระบบการสาธารณสุขของประเทศ ทรงริเริ่มงานการศึกษาและฝึกอบรมการควบคุมป้องกันโรค จัดให้มีกองกักโรคระบาด กักกันผู้เป็นโรคและต้องสงสัยว่าเป็นโรคเมื่อเดินทางเข้าประเทศ จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาด ปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ และทรงริเริ่มให้มีพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการสาธารณสุขเป็นครั้งแรก รากฐานที่พระองค์ทรงวางไว้ ส่งผลให้ระบบการสาธารณสุขของไทยอย่างกว้างขวางอย่างมั่นคง แข็งแกร่ง จวบจนถึงปัจจุบัน

สมเด็จพระยาชัยนาทนเรนทรสิ้นพระชนม์ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๔ ด้วยพระชนมายุ ๖๕ ปี ๔ เดือน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาพระยศเป็น “สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร”

นักเรียนแพทย์เสื้ไ่บ่ท๑๑๑
เมื๑๑๑กั๑งั๑มก๑ค๑น๑ม

โรงเรียนแพทย์ปทุมมา เมื่อยุคแรกเริ่ม

นักเรียนแพทย์ได้ข้อว่าท๑๑๑

เสด็จในกรม (ทรงดูแลองค์พระเนตร) ประทับอยู่กับ
นักเรียนแพทย์เสือบ้าทดลอง

มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร (มสช.)

ความเป็นมา

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณต่อการแพทย์และการสาธารณสุขไทย ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ทรงพัฒนาวางรากฐานวงการแพทย์และการสาธารณสุข จนได้รับการยกย่องให้เป็นวิชาชีพที่ทรงเกียรติในปัจจุบัน ด้วยประจักษ์ในกตัญญู กตเวทีต่อธรรม ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์ เกสัชกรรม พยาบาล นักการสาธารณสุข และผู้มีจิตกุศล ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นามเดิมหลวง เวชชาชีวะ ต่อมาเปลี่ยนเป็น บำราศ เวชชาชีวะ อดีตปลัดกระทรวงสาธารณสุข) ร่วมกันบริจาคเงินรวม ๒๔๔,๖๗๖.๑๐ บาท(สองแสนสี่หมื่นสี่พันหกกร้อยเจ็ดสิบหกบาทสิบสตางค์) สร้างพระรูปอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ประดิษฐานอยู่ที่กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดเวสท์ กทม.

โดยเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (ร.๙) และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินในพระราชพิธีเปิดพระรูปอนุสาวรีย์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ณ กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดเวสท์ ซึ่งต่อมามีคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ของทุกปี เป็นวันสาธารณสุข หรือวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงสาธารณสุข (กรมสาธารณสุขเดิม) จนถึงปัจจุบัน

มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร (His Royal Highness (H.R.H.) Gained Narendhorn Foundation) ใช้อักษรย่อว่า “มสช.” ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๔ ตอนที่ ๒๖ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ เป็นผู้ยื่นเรื่องขออนุญาต จัดตั้งมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร เป็นนิติบุคคลต่อกระทรวงมหาดไทย ด้วยทุนทรัพย์และทรัพย์สิน เป็นเงินสดเริ่มต้นจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท(หนึ่งแสนบาทถ้วน) ซึ่งทุนทรัพย์ดังกล่าวได้รับบริจาคจากคณะกรรมการบริษัทปูนซิเมนต์ไทย

วัตถุประสงค์ของการตั้งมูลนิธิ เพื่อบำเพ็ญกุศลสาธารณประโยชน์เกี่ยวกับการแพทย์และการสาธารณสุข มีสำนักงานแห่งแรก ตั้งอยู่เลขที่ ๒๗๕ กระทรวงสาธารณสุข ตำบลวัดสามพระยา อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร และปัจจุบัน(ปีพ.ศ. ๒๕๖๕) สำนักงานตั้งอยู่ อาคาร ๓ ชั้น ๗ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร มีระบบการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการ ภายใต้ข้อบังคับที่ตราขึ้นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยกำหนดให้มูลนิธิ ฯ มีคณะกรรมการไม่เกิน ๑๗ คน และไม่น้อยกว่า ๔ คน มีวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละ ๔ ปี โดยคณะกรรมการรุ่นแรกมีจำนวน ๑๑ คน ตามคำสั่งหนังสือแจ้งความ กระทรวงมหาดไทย เรื่อง ให้อำนาจจัดตั้งมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร เป็นนิติบุคคล

รางวัลชยันนาทนเรนทร

คณะกรรมการมูลนิธิ ฯ มีการเปลี่ยนแปลงตามวาระ รายชื่อผู้ดำรงตำแหน่งประธานและเลขานุการมูลนิธิ ฯ แต่ละวาระ มีดังนี้

ลำดับ	ผู้ดำรงตำแหน่ง		ระยะเวลา ดำรงตำแหน่ง	หมายเหตุ
	ประธานมูลนิธิ ฯ	เลขานุการ		
๑	พระบำรุงตนรวฑูร	นายรงค์ พิตลยบุตร	พ.ศ.๒๕๑๐ - ๒๕๒๐	
๒	นพ.ประกอบ ตูจันดา	นายเสรี เวชชาชีวะ	พ.ศ.๒๕๒๐ - ๒๕๒๘	
		นพ.ธีระ รามสูต	พ.ศ.๒๕๒๘ - ๒๕๓๑	
๓	นพ.ไพโรจน์ นิงสานนท์	นพ.มนัส วงศ์เสงี่ยม	พ.ศ.๒๕๓๑- ๒๕๓๕	
๓-๗	ศ.พิเศษเกียรติยศ นพ.สงคราม ทรัพย์เจริญ (พ.ศ.๒๕๓๕-ปัจจุบัน)	นพ.มนัส วงศ์เสงี่ยม	พ.ศ.๒๕๓๕ - ๒๕๔๔	
		นพ.จักรธรรม ธรรมศักดิ์	พ.ศ.๒๕๔๔-๒๕๔๗	
		นพ.อวัชชัย กมลธรรม	พ.ศ.๒๕๔๘-ปัจจุบัน	ปัจจุบัน คือพ.ศ.๒๕๖๕

ตราสัญลักษณ์ของมูลนิธิฯ ออกแบบเป็นรูปวงรี มีรูปสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทรอยู่ภายใน ด้านบนมีข้อความ มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ด้านล่างมีข้อความว่า พ.ศ.๒๕๑๐

กระทรวงสาธารณสุข จัดให้มีพิธีวางพวงมาลารำลึกถึงพระองค์ท่าน ณ บริเวณลานพระรูปอนุสาวรีย์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี มีหน่วยงานด้านการแพทย์และการสาธารณสุขทั้งภาครัฐและภาคเอกชน พร้อมด้วยคณะกรรมการมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร และราชสกุล “รังสิต” ร่วมพิธี ในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายนของทุกปี

โครงการรางวัลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร

๑. ความเป็นมา

เพื่อสร้างคุณค่า อัตลักษณ์ และความภาคภูมิใจของนักการสาธารณสุขและสื่อสารให้เกิดการยอมรับ ตลอดจนมีส่วนร่วมของสังคมในการจัดการด้านสุขภาพ รวมทั้งเป็นการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ผู้ทรงเสียสละอุทิศพระองค์ และทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อการพัฒนาวงการแพทย์และการสาธารณสุข ซึ่งสิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๔๙๔ และครบวาระ ๖๐ ปี ในปี พ.ศ.๒๕๕๔

มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและมหาวิทยาลัยนเรศวร ร่วมจัดทำโครงการ “รางวัลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร” ขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๔ เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ผู้ทรงเสียสละอุทิศพระองค์และทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อการพัฒนาวงการแพทย์และการสาธารณสุข ต่อมาได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญพระนาม “ชัยนาทนเรนทร” เป็นชื่อรางวัลว่า “รางวัลชัยนาทนเรนทร” ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เพื่อมอบเป็นเกียรติยศ สร้างคุณค่าความภาคภูมิใจและเป็นขวัญกำลังใจแก่บุคลากรที่ทำคุณประโยชน์ด้านการแพทย์และสาธารณสุขดีเด่นระดับประเทศ และเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีการลงนามในคำมั่นสัญญากับมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนทั่วประเทศ ที่มีการจัดการเรียนการสอนสาธารณสุขศาสตร์ ในการร่วมกันดำเนินการเพื่อค้นหา “นักการสาธารณสุขดีเด่น” ระดับประเทศ ที่ได้อุทิศตนในการปฏิบัติงานอย่างเสียสละ อุตสาหะและทุ่มเท สมควรได้รับการยกย่องและเชิดชูเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ เชิดชูคุณค่า ประกาศเกียรติภูมิของบุคลากรสาธารณสุข อันจะเป็นตัวอย่างที่ดี และสร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนและผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข ได้เจริญรอยตาม โดยเริ่มดำเนินการคัดเลือกในปี ๒๕๕๖ และประกาศรางวัลในวันสถาปนากระทรวงสาธารณสุข ซึ่งตรงกับวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ของทุกปี

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทเรนทร

๒.๒ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและเชิดชูเกียรติบุคคล ที่อุทิศตนด้วยความเสียสละในการพัฒนา และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบบริการสาธารณสุข ซึ่งมีผลต่อประชาชนในระดับชาติ ทั้งในด้านบริหาร บริการ และวิชาการ

๒.๓ เพื่อสร้างพลังขับเคลื่อนในเชิงอุดมการณ์ให้ผู้ที่ทำงานด้านสุขภาพเห็นคุณค่าของงานที่ทำมีความภาคภูมิใจ และมีจิตใจทุ่มเทให้การสาธารณสุขโดยมุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค

๒.๔ เพื่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ให้สังคมเห็นคุณค่าของการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค และความอุตสาหะทุ่มเทของนักการสาธารณสุข ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของระบบสุขภาพ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

บุคคลที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข หรือสนับสนุนงานด้านสาธารณสุขทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่มีประวัติการทำงานด้านสาธารณสุข และมีผลงานดีเด่นซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาสาธารณสุขที่มุ่งเน้นงานด้านส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ในระดับชาติอย่างทุ่มเทและเสียสละเป็นเวลาดำเนินการอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย ๕ ปี ในด้านบริหาร บริการ หรือวิชาการ ที่ก่อให้เกิดการสาธารณสุขที่ดี ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนในระดับชาติ ทั้งนี้ หมายรวมถึงผู้นำชุมชนภาคประชาชน อาสาสมัครสาธารณสุขและสื่อมวลชน

๔. คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการคัดเลือก

๔.๑ เป็นบุคลากรที่ยังมีชีวิตอยู่ (ขณะที่ได้รับการเสนอชื่อ) และปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข สื่อมวลชน และประชาชนที่เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติงานในด้านบริหาร บริการ วิชาการ หรือผู้ที่สนับสนุนงานสาธารณสุขในด้านดังกล่าวที่ก่อให้เกิดการสาธารณสุขที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค โดยต้องมีผลงานที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน ในระดับชาติ

๔.๒ มีผลงานและระยะเวลาในการทำงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาการสาธารณสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคอย่างต่อเนื่องและจริงจัง มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และส่งผลในระดับชาติอย่างน้อย ๕ ปี

๔.๓ เป็นผู้ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย หรืออยู่ระหว่างการสอบสวนทางวินัย หรือถูกลงโทษทางคดี

๔.๔ เป็นผู้ที่มีความประพฤติ ปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ในการครองตน ครองคน และครองงานมีผลงานดีเด่นด้านการสาธารณสุข โดยเน้นการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค สมควรได้รับการยกย่อง เชิดชู

๔.๕ เป็นผู้ที่ไม่มียื่นอยู่ในคณะกรรมการชุดใดชุดหนึ่งเกี่ยวกับรางวัลชัยนาทนเรนทร

๕. รางวัลชัยนาทนเรนทร มี ๕ ประเภท ประเภทละ ๑ รางวัล ได้แก่

๕.๑ นักการสาธารณสุขดีเด่น รางวัลชัยนาทนเรนทรประเภท “บริหาร”

๕.๒ นักการสาธารณสุขดีเด่น รางวัลชัยนาทนเรนทรประเภท “บริการ”

๕.๓ นักการสาธารณสุขดีเด่น รางวัลชัยนาทนเรนทรประเภท “วิชาการ”

๕.๔ นักการสาธารณสุขดีเด่น รางวัลชัยนาทนเรนทรประเภท “ผู้นำชุมชน”

๕.๕ นักการสาธารณสุขดีเด่น รางวัลชัยนาทนเรนทรประเภท “ประชาชน”

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการรางวัล “ชัยนาทเรนทร” ดังนี้

(๑) คณะกรรมการรางวัล “ชัยนาทเรนทร” แต่งตั้งโดยมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร จำนวน ๑ คณะ โดยมีปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน และมีคณะกรรมการไม่น้อยกว่า ๒๖ ท่าน

(๒) คณะกรรมการฝ่ายวิชาการและคัดเลือกระดับชาติ แต่งตั้งโดยปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อดำเนินการสรรหา คัดเลือกบุคคลในพื้นที่ต่างๆ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นเพื่อพิจารณาความเหมาะสมตามคุณสมบัติที่กำหนด

๖.๒ การจัดประชุมคณะกรรมการชุดต่างๆ เพื่อดำเนินงานโครงการฯ

๖.๓ การจัดพิธีประกาศเกียรติคุณ ยกย่องเชิดชูเกียรติ ในการประชุมวิชาการของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติต่อบุคคลที่อุทิศตนเป็นแบบอย่างที่ดี

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ การเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ด้วยการคัดเลือกนักการสาธารณสุขดีเด่น สาขาต่างๆ ที่มีคุณสมบัติได้รับ “รางวัลชัยนาทเรนทร”

๗.๒ การเชิดชูเกียรติ ยกย่อง บุคคลผู้ที่อุทิศตนด้วยความเสียสละในการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบบริการสาธารณสุขในด้านบริหาร บริการ หรือวิชาการ ที่ส่งผลแก่ประชาชนในระดับชาติ

๗.๓ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้สังคมเห็นคุณค่าของการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค รวมถึงคุณค่าของนักการสาธารณสุขผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของระบบสุขภาพ

๗.๔ ผู้ปฏิบัติงานด้านการสาธารณสุข หรือผู้สนับสนุนงานด้านสาธารณสุข มีพลังขับเคลื่อนเชิงอุดมการณ์ และแนวคิดในการพัฒนางานที่ส่งผลถึงประโยชน์สุขของประชาชน และเป็นต้นแบบที่ดีอย่างยั่งยืนต่อไป

การเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลชัยนาทนเรนทร และทำเนียบนักการสาธารณสุขดีเด่นระดับชาติ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชวโรกาสให้

ศาสตราจารย์เกียรติยศ นายแพทย์ เศรษฐาภรณ์ ทรัพย์เจริญ

ประธานกรรมการมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร

นำคณะกรรมการมูลนิธิฯ คณะกรรมการรางวัลชัยนาทนเรนทร และนักการสาธารณสุขดีเด่น

รวม ๔ สาขา ประจำปี ๒๕๕๗ เข้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานรางวัลชัยนาทนเรนทร

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗

การเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลชยันนาทนเรนทร และทำเนียบนักการสาธารณสุขดีเด่นระดับชาติ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชวโรกาสให้

ศาสตราจารย์เกียรติยศ นายแพทย์สงคราม ทรัพย์เจริญ

ประธานมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร และคณะกรรมการมูลนิธิฯ

นักการสาธารณสุขดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๘ เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลชยันนาทนเรนทร

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระราชทานพระบรมราชโองการให้

ศาสตราจารย์เกียรติยศ นายแพทย์สงคราม ทรัพย์เจริญ

ประธานมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร และคณะกรรมการมูลนิธิฯ

นักราชการสาธารณสุขดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๙ เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลชยันนาทนเรนทร

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๐

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระราชทานพระบรมราชโองการให้

ศาสตราจารย์เกียรติยศ นายแพทย์สงคราม ทรัพย์เจริญ

ประธานมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร และคณะกรรมการมูลนิธิฯ

นักราชการสาธารณสุขดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๐ เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลชัยนาทนเรนทร

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี

พระราชทานพระบรมราชโองการให้

ศาสตราจารย์เกียรติยศ นายแพทย์สงคราม ทรัพย์เจริญ

ประธานมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร

และคณะกรรมการมูลนิธิฯ นักการสาธารณสุขดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๑

เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลชยันนาทนเรนทร

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี

พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้

ศาสตราจารย์เกียรติยศ นายแพทย์สงคราม ทรัพย์เจริญ

ประธานมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร

และคณะกรรมการมูลนิธิ ฯ นำนักการสาธารณสุขดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๒

เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานรางวัลชยันนาทนเรนทร

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี

พระราชทานพระบรมราชโองการให้

ศาสตราจารย์เกียรติยศ นายแพทย์สงคราม ทรัพย์เจริญ

ประธานมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร

และคณะกรรมการมูลนิธิฯ นำผลการสาธารณสุขดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๔

เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลชยันนาทนเรนทร

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

ทำเนียบนักการสาธารณสุขดีเด่นรางวัลชยันนาทนเรนทร

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

ประเภทบริหาร

นางเกษร อึ้งกัณณ์

สาธารณสุขอำเภอทลิ่งมั่ง อำเภอดงเพชรบุรี

เริ่มสร้างนวัตกรรมประชาคม ๓ ภาคส่วน “โครงการ ๒ บาท รวบรวมลงขัน สร้างสรรค์” โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล “ซึ่งเป็นต้นแบบ ที่รัฐบาลนำไปใช้ในการพัฒนา ทำให้สถานอนามัย เปลี่ยนเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั่วประเทศ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ประเภทบริการ

นายธีระวัฒน์ แดงกะเปา

ผู้อำนวยการ รพ.สต. บ้านสีแสด อ.อนุ่น อำเภอรัตนนครศรีธรรมราช

หมออนามัย ผู้สร้างและพัฒนาการบริการ ระบบสถานอนามัย ๒๔ ชั่วโมง เป็นแห่งแรกของ ประเทศ จนมีการขยายผลไปทั่วประเทศ เกิดประโยชน์ ต่อการบริการสุขภาพอนามัยต่อประชาชนในชนบท

ประเภทวิชาการ

นพ.อ.อ. นีเอะนามัง

ผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แพทย์ไทยคนแรกที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ องค์การอนามัยโลกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นำชื่อเสียงของประเทศไทยสู่เวทีโลก ผู้ที่คิดค้น ในการพัฒนางานด้านสาธารณสุขที่เป็นประโยชน์ ต่อประชาชนและประเทศชาติ

ประเภทผู้นำชุมชน

นพ.บุญยงค์ อึ้งกัณณ์

อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลอนุ่น

แพทย์ชนบทดีเด่น ผู้ที่คิดค้นในการพัฒนางาน ด้านสาธารณสุขมาโดยตลอด เป็นประโยชน์ต่อ ประชาชนและสังคมโดยรวม เป็นแบบอย่างที่ดี อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

ประเภทประชาชน

นายพงษ์ศักดิ์ ส่องสุวรรณ

อ.อนุ่นนายดำ ต.ท่าตะโก อ.ชุมพร

เจ้าของสวนนายดำ ศูนย์กลางการเรียนรู้ สักสวนสาธารณสุขไทย เป็นผู้คิดค้นในการพัฒนางานสุขภาพสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ ระหว่างภาคประชาชนกับภาครัฐ มีผลงานเด่น เป็นที่ประจักษ์เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและ นานาชาติ

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๗

ประเภทบริหาร

ศาสตราจารย์ ดร.สมชาติ สอนธนา
นายกสมาคมวิชาชีพสุขภาพ กรุงเทพมหานคร
และอดีตคณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ประยุกต์แนวคิดการศึกษากับพฤติกรรมศาสตร์
ช่วยลดโรคติดต่อและไม่ติดต่อเรื้อรัง พัฒนาเกณฑ์มาตรฐาน
งานสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุข ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมลดโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

ประเภทวิชาการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.วิไล สุพรรณแดง
รองประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ฝ่ายการแพทย์
สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กรุงเทพมหานคร

ผู้ผลงานวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุขที่เป็น
ประโยชน์ต่อระบบการศึกษาและระบบสุขภาพของประเทศ โดย
เฉพาะผลงานการวิจัยด้านยาเสพติด การควบคุมและป้องกัน
มะเร็งตับและลำไส้ใหญ่แบบผสมผสานในทุกมิติและทุกระดับ
สถานบริการในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทผู้นำชุมชน

นายสิทธิโรจน์ สอนิคม
ประธานสถาบันการเงินชุมชน ต.หนองอีทราย อ.พนมทวน
จ.กาญจนบุรี

ผู้พัฒนาชุมชนด้านสาธารณสุขและคุณภาพชีวิต
โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาตำบลหนองอีทราย
จนได้รับการยกย่องให้เป็น ตำบลต้นแบบเรื่องการจัดการ
สุขภาพ

ประเภทประชาชน

นางฮาร์นิยะห์ ทะฮะเฮอาแฉ
อาสาสมัครสาธารณสุข อ.เกาะเมือ
จังหวัดปัตตานี

เป็นผู้นำการขับเคลื่อนด้านสุขภาพในชุมชน จัดตั้ง
หน่วยอาสาสมัครเฉพาะกิจ ช่วยประชาชนที่ประสบความเดือดร้อน
จากภัยธรรมชาติและความไม่สงบในพื้นที่ สร้างความเข้าใจ
ลดอคติระหว่างประชาชนกับภาครัฐในพื้นที่

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๙

ประเภทบริหาร

นายอานูชา อินทกานะ

สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.)

รัฐสภาและอดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

การขับเคลื่อนการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ จนประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม การจัดตั้ง คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สมาชิกสุขภาพ สิทธิสำคัญ ด้านสุขภาพ ปฏิรูประบบสุขภาพเพื่อเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ประเภทบริการ

นางศิริรัตน์ พุทธิปัญญา

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

โรงพยาบาลอัมรินทร์วิทยารวมเกล้า จ.เพชรบูรณ์

การพัฒนางานแพทย์แผนไทย สร้างนวัตกรรม ที่เป็นมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยระบบคลินิก บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่มีสารตั้งต้นจากต่างประเทศ การรักษาด้วยสมุนไพรจนเป็นที่ยอมรับของประชาชน

ประเภทวิชาการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.พ.ศาสตราจารย์ สัตวาท ชาติรัตน์

อดีตคณบดีคณะสัตวบาลและสัตวศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

เป็นผู้นำการบุกเบิกงานวิจัย และการควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับและ มะเร็งท่อน้ำดีในประเทศไทย การวิจัย ทางโภชนาการสุขภาพแม่และเด็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประเทศ กลุ่มแม่น้ำโขง ร่วมก่อตั้งสถาบันทางวิชาการ และพัฒนาหลักสูตรด้านสาธารณสุขศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพสาขาต่างๆ

ประเภทผู้นำชุมชน

นายพงษ์เทพ จัยอ่อน

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหาดสองแคว

จ.ตรอน จ.อุตรดิตถ์

เป็นผู้นำชุมชนที่มีศักยภาพสูง ในการกำหนดนโยบาย และบริหารจัดการงาน ด้านส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคแบบครบวงจร การบริหารจัดการขยะแบบประชามีสถิตร่วม กองทุนจิตอาสาเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อแก้ ปัญหาชุมชน เป็นตำบลต้นแบบระดับชาติใน การพัฒนาสุขภาพของประชาชน

ประเภทประชาชน

นางวิมล ขำเด็ง

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ต.ทุ่งทอง อ.ท่าม่วง จ. กาญจนบุรี

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ดีเด่นระดับชาติ มีการคัดค้านนวัตกรรมจาก ทรัพยากรที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกผสมผสานกับการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างรู้คุณค่า สร้างความ เข้มแข็งของศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ปีพุทธศักราช ๒๕๖๐

ประเภทบริหาร

นพ.สรวิฑฐิตี ดั่งศรีอุฎ

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช
องค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี

ข้าราชการพลเรือนดีเด่นและ
นักบริหารต้นแบบด้านการส่งเสริมสุขภาพ
อนามัยและสิ่งแวดล้อม พัฒนาเป็นโรงพยาบาล
ต้นแบบ Green and Clean Hospital
นวัตกรรมระบบ Zero Waste Water การใช้
พลังงานแสงอาทิตย์ผลิตไฟฟ้าส่องสว่าง
พัฒนาเทคโนโลยีทางการแพทย์และ
สาธารณสุขอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ประเภทบริการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ พญ.รอุภา เพชรเจริญ

นายแพทย์เชี่ยวชาญด้านเวชกรรม สาขาฟื้นฟู
โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จ.ตาก

บริการทางการแพทย์ด้านเวชศาสตร์
ฟื้นฟูในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ผู้พิการ
คนไข้ติดเตียง การให้บริการเชิงรุกทั้งในและ
นอกเวลาราชการ จัดตั้งเครือข่ายช่วยเหลือ
สร้างอาชีพและสิทธิประโยชน์ของผู้พิการ
ไม่ให้เป็นภาระของสังคม เป็นอาจารย์แพทย์
ในดวงใจผู้ทรมานเสียสละ เป็นแพทย์ดีเด่น
ในดวงใจของประชาชน

ประเภทวิชาการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.ประเสริฐ ทองเจริญ

(ราชบัณฑิต)
อดีตคณบดีคณะเทคนิคการแพทย์
มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้เชี่ยวชาญโรคไข้หวัดนกและ
โรคซาร์ส (SARS) ที่ได้เผยแพร่โรคนี้ใน
ประเทศไทยเป็นคนแรก ได้รับรางวัล Public
Health Award จากสมาพันธ์การศึกษาด้าน
สาธารณสุขแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
ความเชี่ยวชาญสูงด้านโรคติดเชื้อและไวรัสวิทยา
ค้นพบวัคซีนป้องกันโรคหัดเยอรมัน และการ
วิจัยวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าที่มีคุณภาพสูงและ
ให้เป็นแผนระดับชาติ

ประเภทผู้นำชุมชน

รองศาสตราจารย์ ดร.พญ.อรพินท์ อังทอง

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

ที่ปรึกษาองค์การอนามัยโรคภาคพื้นเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้เจนีวา ด้านสาธารณสุขมูลฐาน
และด้านอนามัยเจริญพันธุ์ และเป็นผู้แทน
องค์การอนามัยสำนักงานประเทศภูฏาน เป็นผู้ริเริ่ม
โครงการ Telemedicine เป็นผู้ประยุกต์ใช้ความรู้
เรื่องการชักจูงให้ประชาชนทำหมันทั้งชายและหญิง
และเป็นผู้ว่าการสร้างหลักสูตรนานาชาติระดับ
ปริญญาโท สำหรับนักการสาธารณสุขในทวีป
เอเชีย

ประเภทผู้นำชุมชน

นายณัฏฐ์ อภิสิทธิ์

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอนานิคมพลี
อ.บ้านน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา

เป็นผู้นำชุมชนที่มีผลงานดีเด่น
โดยใช้นวัตกรรมรูปแบบการมีส่วนร่วมและ
บริหารจัดการจากทุกภาคส่วนมีความมุ่งมั่น
พัฒนาทำให้ประชาชน ผู้ป่วย ผู้พิการ และผู้
สูงอายุ ในชุมชนตอนนิคมพลีมีคุณภาพชีวิตที่ดี
อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 จนถึง
ปัจจุบัน

ประเภทประชาชน

นางกฤษณา รัตนอิน

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
จ.ชลบุรี

อาสาสมัครสาธารณสุขดีเด่นระดับชาติ
ในการพัฒนางานสาธารณสุข โดยเป็นแกนนำ
จัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาสุขภาพในชุมชน
เช่น การสื่อสารทางกลุ่ม Line เครือข่าย
เฝ้าระวังและสอบสวนโรค จัดทำเพลง
“เรารักบ้านเรา” ซึ่งเป็นเพลงสื่อสารให้คนรู้
เรื่องโรคไข้เลือดออก เป็นที่นิยมทั่วไป และ
การสร้างวัฒนธรรมการดูแลสุขภาพอนามัย
ของชุมชนแบบเอื้ออาทร

ปีพุทธศักราช ๒๕๖๑

ประเภทบริหาร

นพ.ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ

ประธานผู้บริหารบริหารกรุงเทพมหานครเขตดุสิตเขตการ จำกัด (มหาชน)

นักบริหารโรงพยาบาลดีเด่นแห่งชาติในการบริหารงานของกลุ่มโรงพยาบาลเอกชนในเครือของกรุงเทพดุสิตเขตการ เป็นผู้มีความรู้ที่กว้างไกลมีการบริหารจัดการธุรกิจด้านสุขภาพที่มีประสิทธิภาพสูงและประสบความสำเร็จอย่างครบวงจร

ประเภทบริหาร

นพ.ไชยเวช ธนไพศาล

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจียจระเข้ราชประชานุเคราะห์

เป็นนักบริหารโรงพยาบาลต้นแบบที่ริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมที่เป็นประโยชน์พัฒนางานด้านเวชศาสตร์ครอบครัวและการให้บริการคลินิกหมอครอบครัว (Primary Care Cluster) จนเป็นต้นแบบและศูนย์การเรียนรู้พัฒนางานด้าน HIV และได้รับรางวัลยอดเยี่ยม HIV จากแม่สู่ลูกได้รางวัลที่ ๑ ของเอเชีย และได้รางวัลเป็นที่ ๒ ของโลก

ประเภทบริหาร

รองศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต อินทร์

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เป็นผู้พัฒนาระบบฐานข้อมูลเครื่องมือให้บริการสุขภาพ Thai Care Cloud เป็นระบบสารสนเทศทางการแพทย์ที่เชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพของหน่วยบริการได้เกินครึ่งของประเทศแบบ Real Time และไร้รอยต่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีการจัดการข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพขนาดใหญ่ระดับภูมิภาคและนานาชาติ

ประเภทวิชาการ

ศาสตราจารย์ นพ.สุรศักดิ์ ฐานไพศาล

วิทยาลัยสัตวศาสตร์และสัตวแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ศึกษาด้านอนามัยเจริญพันธุ์การวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิด อนามัยแม่และเด็กอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ เป็นต้นมา มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ทั้งในและต่างประเทศมากกว่าหนึ่งร้อยเรื่องซึ่งองค์การอนามัยโรคได้นำไปใช้และขยายผลการดำเนินงานวางแผนครอบครัวและอนามัยเจริญพันธุ์

ประเภทผู้นำชุมชน

นายอุทัย อินดาพ

ประธานสภาสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ประจำจังหวัดพังงา

ขับเคลื่อนงานด้านส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุและสิ่งแวดล้อมในระดับชาติ ได้รับการเชิดชูเกียรติให้เป็นดั่งลมมรสุม สร้างความเข้มแข็งของระบบสุขภาพชุมชนและพลังคุณค่าของผู้สูงอายุและเครือข่ายทุกภาคส่วนเป็นผู้นำการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานผู้สูงอายุ

ประเภทประชาชน

นายพัฒนา พรหมเผ่า

ประธานสภาผู้สูงอายุและสวัสดิการผู้สูงอายุประจำหมู่บ้านจ.สระแก้ว

เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขดีเด่นระดับชาติในการพัฒนางานสาธารณสุขด้านการเฝ้าระวังโรค การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อมีความเชี่ยวชาญการบริหารจัดการงานสาธารณสุขในชุมชนและจัดทำธรรมนูญสุขภาพระดับหมู่บ้าน

ปีพุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเภทบริหาร

ศ.อรรถวรากรย์คณิตเกียรติคุณ นพ.วิยะกร อภิธัตถาภ
อธิบดีกรมบริหารการกระทรวงสาธารณสุข และอธิบดีการบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

นักบริหารสาธารณสุขที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
มีภาวะผู้นำเป็นเลิศเป็นผู้สร้างคุณลักษณะองค์กร
กระทรวงสาธารณสุข ด้วยวิสัยทัศน์ “ประชาชนสุขภาพดี
เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน” และโครงการ
คลินิกหมอครอบครัว (Primary Care Cluster) ที่ดูแล
สุขภาพองค์รวมด้วยแนวคิด “บริการทุกคน ทุกที่ ทุกเวลา
ด้วยเทคโนโลยีและทีมหมอครอบครัว

ประเภทบริหาร

นายปวิศม์ ไชยพัฒน์
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

เป็นผู้มีการริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนา ให้เกิดนวัตกรรม
ที่เป็นประโยชน์ต่อการสาธารณสุขด้านการป้องกันโรค
ของประเทศ ผลักดันให้มีการพัฒนาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ในการตรวจคัดกรองผู้เดินทางเข้าประเทศที่เป็นพื้นที่ที่มี
ผลกระทบจากโรคติดต่ออันตราย

ประเภทวิชาการ

นพ.ไพศาล ร่มวิบูลย์สุข
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ ด้านเวชกรรม
สาขาอายุรศาสตร์ โรงพยาบาลราชวิถี

ผู้ริเริ่มนวัตกรรมแก้ไขปัญหาป้องกัน
ตาบอดจากเบาหวานเข้าจอประสาทตา
ในประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และพัฒนาศึกษาวิจัย
การนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ใ้ใช้ในการค้นหา
ผู้ป่วยเบาหวานเข้าจอประสาทตาที่มีความเสี่ยง
ต่อตาบอด

ประเภทผู้นำชุมชน

นางอานวย สุทธิโค
ประธาน (อสม.) ต.บ้านใหม่ อ.เมือง
จ.ปทุมธานี

ได้รับรางวัลชนะเลิศนวัตกรรมดีเด่น
ระดับจังหวัด “คืนสุขภาพดีด้วยมือเรา” และ
รางวัลชนะเลิศนวัตกรรม “โครงการ ๓ ล้าน
๓ ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน”
ปฏิบัติงานในเชิงรุก ทำให้งานควบคุมและ
ป้องกันโรคของจังหวัดได้ผลดี มีประสิทธิภาพมาก

ประเภทประชาชน

นายมีชัย วัชรไธยยะ
สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย

เป็นผู้สร้างความเปลี่ยนแปลง
นวัตกรรมการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัย
เป็นผู้ก่อตั้งและดำรงตำแหน่งนายกสมาคม
พัฒนาประชากรและชุมชน จัดตั้งโครงการวางแผน
ครอบครัวชุมชน เป็นผู้นำสมาคมพัฒนาประชากร
และชุมชนได้รับการยกย่องให้เป็น ๑ ใน ๑๐๐
องค์กรเอกชนสาธารณสุขประโยชน์ที่ดีเด่นของโลก
ปี ๒๕๕๕

ประธานที่ปรึกษา

มณีนีลเอทัย รัตนราช

เป็นผู้นำประสบการณ์ประยุกต์ใช้ความรู้ที่พิสูจน์ได้ใน
เชิงวิทยาศาสตร์ พัฒนาหรือแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศให้เกิดประโยชน์
ต่อวงการสาธารณสุขในด้านการส่งเสริมสุขภาพการป้องกัน
โรคต่อประชาชนระดับชาติ

นายแพทย์เจี๋ยจวน

สาขาจักษุวิทยา โรงพยาบาลชุมพรเขตรอุดมศักดิ์

เป็นผู้วางระบบบริการผู้ป่วยด้านจักษุวิทยา คนแรก
ของโรงพยาบาลสุพรรณเขตอุตสาหกรรม และได้ร่วมงานกับ
สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)
ทำหน้าที่นำมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล HA
ไปใช้กับทุกโรงพยาบาล

นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ ที่ปรึกษากรมการแพทย์

กระทรวงสาธารณสุข

เป็นผู้มีผลงานดีเด่นด้านระบบรักษา
พยาบาลฉุกเฉินทั้งในภาวะปกติและภาวะภัยพิบัติ
การสร้างทีม Thailand EMT ตามมาตรฐาน
องค์การอนามัยโลกเป็นประเทศแรกใน
ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และลำดับ
ที่ ๒๖ ของโลก พัฒนาศักยภาพบุคลากร
ทางการแพทย์และสาธารณสุขในภาวะ
ภัยพิบัติ หรือ MERT (Medical Emergency
Response Team) และขยายทีมในระดับจังหวัด
ให้ครอบคลุมทุกเขตสุขภาพทั่วประเทศ

ผู้ใหญ่บ้าน บ้านเขาใหญ่

ทรม์ ๑ ต.ท่ามะขาม อ.แม่เือง จ.กาญจนบุรี

เป็นผู้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในการ
จัดการขยะชุมชนบ้านเขาใหญ่ ในการจัดการ
ขยะเปียกด้วย “ถังกำจัดขยะเปียก สร้างปุ๋ยอินทรีย์”
และเป็นผู้นำ Google Earth Program
สำรวจการจัดทำข้อมูลพื้นที่ชุมชน เพื่อวางแผน
พัฒนา ส่งเสริม ป้องกัน แก้ปัญหาต่างๆ
ได้รวดเร็ว และสามารถถอดบทเรียนเฝ้าระวังโรค
ต่าง ๆ ได้รวดเร็ว

๑๖๓๘ ครุฑราชรถประจําหมู่บ้าน (๑๕๗.)

เทศบาลนครแหลมฉบัง อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

เป็นปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำทุกศาสนา
มาประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพ ได้ถ่ายทอด
องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย
ได้รับการรับรองเป็นหมอพื้นบ้าน
จากกระทรวงสาธารณสุขปี ๒๕๖๔ และใช้
เทคโนโลยีสืบค้นบ้านผู้ปวยด้วยระบบ
ดาวเทียม เผยแพร่ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพ
ในรายการวิทยุชุมชนคนสร้างเมือง

ผู้ได้รับการเสนอชื่อ รางวัลชยันนาทนเรนทร ประจำปี ๒๕๖๕

ประเภทบริหาร

ศ.อัคราจารย์เกียรติคุณ น.พ.เกษม วัฒนชัย
รองคณบดีและประธานคณะกรรมการ
มูลนิธิโรงพยาบาลเฉลิมเดวีพระยุพราช

องคมนตรีและปราชญ์แพทย์ของประเทศไทย ผู้มีผลงานการบริหาร
ด้านการแพทย์และบริหารด้านการศึกษาทั้งภาครัฐบาลและเอกชน
และบทบาทการบริหารด้านสาธารณสุข ผลงาน ก่อให้เกิดประโยชน์
ต่อสังคมในวงกว้าง และความรับผิดชอบต่อสังคมโดยพัฒนาศาสตร์
ด้านสาธารณสุขในมูลนิธิ โครงการและมาตรการพิเศษ เพื่อส่งเสริม
คุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วประเทศ การจัดตั้งมูลนิธิธรรมภิบาล
ทางการแพทย์ ช่วยแก้ปัญหาระบบสาธารณสุขไทยได้จริง มีความ
แข็งแกร่ง และพัฒนาให้ก้าวหน้าเป็นหนึ่งในอาเซียนและหนึ่งในโลก

ประเภทบริการ

นายแพทย์วิรัตน์ มโนสุทธิ
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ ด้านเวชกรรม สาขาอายุรกรรม
สถาบันบำราศนราดูร กรมควบคุมโรค

อายุรแพทย์ผู้ซึ่งทุ่มเท เสียสละ อุทิศตนในการดูแลผู้ป่วย
โรคติดเชื้อ เอชไอวี/เอดส์ เป็นระยะเวลานาน โดยใช้ความรู้ความ
สามารถและประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ เพื่อรักษาผู้ป่วยที่มี
ความยุ่งยากซับซ้อนให้ได้รับบริการที่ดีไม่เลือกปฏิบัติ และได้นำ
ความรู้ที่นำวิจัยและนวัตกรรมด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวกับ
โรคติดเชื้อได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางการแพทย์ระดับนานาชาติ
เพื่อการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ ลดอัตราป่วยตายเป็นการ
ป้องกันควบคุมโรคไม่ให้แพร่กระจายจนส่งผลกระทบต่อ
ประเทศ

ประเภทวิชาการ

ศ.อัคราจารย์นายแพทย์อภัย ภู่อรรถ
ศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านไวรัสวิทยา
คลินิก คณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นักการสาธารณสุขดีเด่น ผู้ศึกษา ค้นคว้า
วิจัยด้านไวรัสวิทยา ทำให้ลดอัตราป่วยตาย
ในโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน จนเป็นที่ยอมรับ
ในระดับสากล

ประเภทผู้นำชุมชน

นายฉัฐพล ท่องไท
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเตาปูน
อำเภอคลอง จังหวัดแพร่

นักการสาธารณสุขผู้นำความรู้ด้าน
สาธารณสุขมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานในฐานะ
ผู้นำชุมชน บูรณาการงานสาธารณสุขเพื่อ
สร้างความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

ประเภทประชาชน

นายพนม นามจัญญ
ผู้ใหญ่บ้านแม็กจิตตอง ตำบล
แม่กาษา อำเภอแม่สะเรียง
จังหวัดตาก

อสม. ที่ประยุกต์ใช้ความรู้ที่พิสูจน์ได้ในเชิง
วิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหา
ต่างๆ ของระบบสุขภาพภายในชุมชน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. ศาสตราจารย์เกียรติยศ นายแพทย์สงคราม ทรัพย์เจริญ
มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาศรีนาทนเรนทร
๒. นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานคณะกรรมการรางวัลชยันนาทนเรนทร
๓. รองศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์อรรถวิชัย กมลธรรม
มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาศรีนาทนเรนทร
๔. นายแพทย์มรุต จิรเศรษฐสิริ
มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาศรีนาทนเรนทร
๕. นางกาญจน์ ทวีภิรมย์
มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาศรีนาทนเรนทร
๖. นายแพทย์สุเทพ เพชรหมาก
สำนักตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข

บรรณาธิการ

๑. นายแพทย์มานพ ฉลาดภูมิกิจ
กองตรวจราชการ
๒. นายแพทย์ประกิจ สาระเทพ
กองตรวจราชการ
๓. นายณัฐนันท์ สุตะวงศ์
กองตรวจราชการ
๔. นางคณินฉัตร แทนมณี
กองตรวจราชการ
๕. นายสยาม อติบุญพันธ์
กองตรวจราชการ
๖. นางสาวสุภาภรณ์ ไทยแท้
กองตรวจราชการ
๗. นายศิริพงษ์ มะโนรส
กองตรวจราชการ
๘. นางสาวนันทิภา เขียวทอง
กองตรวจราชการ
๙. นางสาวปิยะมาศ แสงลาต
กองตรวจราชการ
๑๐. นางอติยาภรณ์ ใจดี
คณะกรรมการประชาสัมพันธ์
มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาศรีนาทนเรนทร

“การสาธารณสุขไม่ใช่เป็นการแพทย์อย่างเดียวตามที่คนโดยมากเข้าใจกัน
การสาธารณสุขนั้นกว้างขวาง กว้างกว่าเข้าไปในงานประเภทอื่น ๆ แทบทุกอย่าง
กล่าวคือ การศึกษา การปกครอง การออกพระราชบัญญัติต่าง ๆ
การก่อสร้าง การเงิน และการต่างประเทศ รากฐานการสาธารณสุขไทย
คือ การบำบัดและการป้องกันโรค”

(ปาฐกถา สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร
ในปีประชุมสาธารณสุขสมณกาล เมื่อ วันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๑)